

Rotarypiiri 1430, kuukausikirje, tammikuu 2020.

Kauko Salo, DG.

Hyvät rotarysisaret ja veljet.

Vuoden 2020 ensimmäisessä kuukausikirjeessä haluan toivottaa teille mukavia hetkiä arkipäivän askareissa ja rotariorganisaation tehtävissä.

Kahtia jakautunut maa

Lapissa lumipeitteen paksuus on nyt monin paikoin metrin korkuinen ja pakkanen on paukunut usein kolmenkymmenen miinusasteen alapuolella. Etelä-Suomessa lunta ei ole ja lämpöasteita on ollut useita viime viikkojen aikana. Suomi on ilmastollisesti jakautunut kahtia, lämpimään ja lumettomaan etelään ja lumiseen kylmään pohjoisosaan. Tällainen kahtiajako voi olla yleinen tulevina vuosikymmeninä.

Ilmastonmuutoskeskustelu, puun käytön riittävyys ja puuston hiilen sidontakyky on ollut viime vuoden ajan yksi keskeisimmistä aihepiireistä eri medioissa. Maamme ympäristössä tapahtuvat muutokset ovat luonnon kannalta ongelmallisia, sillä metsät tai niissä asuvat eläimet eivät puhu, eivätkä voi puolustaa omia elinympäristöjään. Olemme suuren muutoksen äärellä energian ja ympäristömme hyvinvoinnin osalta, mutta myös muutoksessa, jossa pitää muuttaa omaa opittua arkipäivän käyttäytymistä.

Maamme teollistuminen ja aktiivinen metsien ja puun käyttö alkoi 1800-luvun jälkipuoliskolla jatkuen voimallisesti näihin päiviin asti. Teollisuus käytti puun ohella kivihiihtä, mikä oli ilmaston kannalta haitallista. Vapaana virtaavien koskien vesienergia valjastettiin voimalaitosten käyttöön ja samalla menetettiin lohien kutupaikat jokien yläjuoksilla. Teollisuuskaupungit kasvattivat väestöään ja maaseudun ihmiset muuttivat työn perässä Etelä- ja Keski-Suomen suuriin kasvukeskuksiin. Maaltapako ja kaupungistuminen ovat edelleen käynnissä. Hyvällä syyllä voimme kysyä, voiko tämä sisäinen eriarvoisuus jatkua niin, että emme käytä voimavaroja ja poliittista päätäntävaltaa koko Suomen asuttuna pitämiseen.

Ilmastomuutos etenee globaalisti kovaa vauhtia ja maapallon keskilämpötila ja merien pinta nousee kiihtyvällä vauhdilla. Muutos on ollut nopea myös Suomessa, sillä maamme teollisuuden alkuajoista lähtien keskilämpötila on noussut 150 vuoden aikana kaksi astetta ja

tämän vuosisadan loppuun mennessä lisää 2-5 astetta. Ilmastonmuutoksen takia kasvukausi pitenee noin kuukaudella seuraavien 50 vuoden aikana. Kevät aikaistuu ja talvi tulee vasta uuden vuoden jälkeen tai talvikuukaudet jäävät tulematta Etelä-Suomen alueella. Nyt meneillään oleva tammikuu on osoittanut, että lunta, pakkasta ja hyvät hiihtokelit ovat Pohjois-Suomessa.

Metsän puulajisuhteissa, kenttä- ja pohjakerroksen kasvilajeissa tapahtuu suuri muutos. Puolukat ja mustikat seuraavat mäntyä ja kuusta pohjoiseen ja samoin tärkeimmät ruokasienilajit (herkkutatti, männynherkkutatti, haapa- ja kangasrousku, isohapero) ja monet muut kuusen ja männyn kanssa symbioosissa elävät juurisienet ovat poimittavissa tulevaisuudessa Pohjois-Suomesta. Vuonna 2100 mustikan ja puolukan sekä ruokasienten poimintamatkat suuntautuvat Kainuun ja Lapin metsiin. Etelä-Suomessa jalot lehtipuut mukaan lukien pyökki ja uudet kasvilajit, juurisienet ja lahottajat sekä metsien tuhohyönteiset ja taudit lisääntyvät. Metsien ekosysteemipalvelujen näkökulmasta Suomen kahtiajako on alkanut, ei luonnon omilla nykyehdoilla, vaan ilmaston lämpenemisen takia.

Tällä hetkellä maailma väkiluku on 7.8 miljardia ja väestönkasvun logistinen malli ennustaa väkiluvun nousevan 9.7 miljardiin vuonna 2050, jolloin Kiinan ja Intian yhteenlaskettu väkiluku on puolet maapallomme asukkaista. Lukujen valossa on selvää, mitkä maat voisivat USA:n ohella allekirjoittaa ilmastopimuksia ja ryhtyä tekemään ympäristö- ja energiapoliittisia ratkaisuja tulevaisuutta ajatellen.

Väkiluvun kasvu on perusongelma globaalisti. Meillä syntyvyys on tällä hetkellä samalla tasolla kuin 1800-luvun nälkävuosina. Nuoret aikuiset eivät hanki lapsia, sillä heitä pelottaa tulevaisuus Suomessa ja monet potevat ilmastoahdistusta. Suomessa viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana ulkomaisen muuttovoiton osuus on lisääntynyt ja viime vuosina nettomaahanmuutto on kasvattanut Suomen väkilukua. Väestönkasvu jatkuu vain nettomaahanmuuton ansiosta ja erityisesti maamme eteläosissa. Ahkeruudella ja oivaltavien toimien avulla suomalainen on rakentanut hyvinvointiyhteiskunnan ja me rotarit olemme olleet mukana tässä työssä.

Metsien hävittäminen on toinen perusongelma globaalisti. Meillä metsiä ei hävitetä tarkoitushakuisesti. Maamme metsät ja ojitetut suot kasvavat 110 miljoona kuutiota vuodessa. Hyvä metsänhoito on luonut pohjan puuvarannon kasvulle ja nuorta metsää on paljon eri puolilla maamme. Kasvaviin puihin sitoutuu runsaasti hiiltä ja puut muodostavat keskeisen metsiemme hiilivaraston. Harvennuskelpoista metsää on yhden tai kahden sellutehtaan perustamisen tarpeisiin, kunhan päästään yhteisymmärrykseen niiden sijaintipaikoista. Ennustan niiden sijoittuvan Pohjois-Suomeen yhä paremmin kasvavien metsäalueiden äärelle.

Puuta riittää, mutta riittääkö nykyiset luonnonsuojelualueet ja kansallispuistot turvaamaan metsien, soitten ja vaarantuneitten elinympäristöjen eliölajeille hyvän elämän? Vastaukseni on, ei riitä. Suomi on tässäkin suhteessa kahtia jakautunut maa. Kainuussa ja Lapin alueella luonnonsuojelualueita ja muita rauhoitettuja elinympäristöjä on pinta-alaltaan laskettuna

paljon enemmän kuin Etelä-Suomessa. Siksi luonnonsuojelualueita pitää perustaa lisää valtion rahoituksella maamme etelä- ja keskiosiin.

Suomen rotariklubit muodostanevat lähivuosina neljä suuraluetta, joista pohjoiseen pinta-alaltaan suureen Lapin, Oulun ja Kainuun piiriin liittyy Pohjanmaan piiri tänä vuonna. On siinä kuvernöörillä kiertämistä eri maakuntien klubeissa. Helikopteri voisi olla piirikuvernöörin kelvollisin kulkuväline klubikiertoilla, mutta arveluttava näinä aikoina, kun ilman saastuminen on haitallista ihmisten terveydelle ja ympäristölle. Klubien rotarihenki ja aktiviteetit ovat toivottavasti samansuuntaisia pohjoisen ja Pohjanmaan piirissä sekä eteläisen ja keskeisen Suomen piireissä tulevinakin vuosikymmeninä.

Vuoden 2019-2020 rotaryteema

Uusi Rotariteema vuodelle 2020-2021 on Rotary Opens Opportunities, Rotary avaa mahdollisuuksia.

Tammikuun rotaryteema on: Ammattipalvelu

Rotarit korostavat korkeita eettisiä arvoja liike- ja ammattielämässä, ottavat huomioon kaikki arvossa pidetyt ammatit ja korostavat palvelun ihannetta ammattien harjoittamisessa. Jäsenen rooliin kuuluu itsensä ja yrityksensä johtaminen Rotaryn periaatteiden mukaisesti.

Rotarius on kokonaisvaltainen tapa elää. Rotarina olen esimerkillisen rehellinen kaikessa käytöksessäni ja toiminnassani. Käytän ammatillista osaamistani ja kykyjäni palvellakseni Rotaryssa. Hoidan ammattiasiani eettisesti ja edistän eettisiä arvoja. Rotarina pyrin olemaan esimerkkinä toisille: olen kaikissa toimissani rehellinen toisia kohtaan ja kunnioitan heitä kanssaihmisinäni. Kunnioitan kaikkia yhteiskuntaa hyödyttäviä ammatteja. Tarjoan ammatilliset kykyt muiden käyttöön. Tarjoan nuorille etenemismahdollisuuksia, teen töitä helpottaakseni muiden erityistarpeita ja parannan paikkakuntani elämänlaatua. Kunnioitan sitä turvaa, jota Rotary ja rotariystäväni tarjoavat, mutten mitään mikä tuo epäsopea tai aiheuttaa vastakkainasettelua. En pyydä rotariystäviltäni sellaista etuutta tai palvelua, jota ei normaalisti myönnetä toisille liikesuhteissa tai ammatin puitteissa. Rotaryyn on nykyään

mahdollista liittyä myös yritysjäsenenä. Yrityksissä on eri ammattialojen osaajia ja vaikuttajia. Yritysjäsenyys rikastuttaa Rotarya ja antaa yrityksen edustajille mahdollisuuden osallistua Rotaryn toimintaan. Jäsenyys myös luo kanavan yrityksille ja sen henkilöstölle tehdä hyvää Rotaryn välityksellä.

Piirin toimintaa:

Säätiökomitean puheenjohtaja Mikko Heikkilän välittämä tieto piirin 1430 poliolahjoituksista 1.7.2019 – 28.1.2020. Klubit ovat lahjoittaneet jäsenmaksuissa (7e/jäsen) ja muina lahjoituksina 10 772 USD (tieto MyRotarysta 28.1.2020). Piiri lahjoittaa DDF-varoista 5000 USD piirin säätiökomitean tekemällä päätöksellä. Kannattaa myös mainita, että piirimme on saanut tunnustusta Rotarysäätiöltä PolioPlus-lahjoituksista.

Suomen Rotarypalvelun vanhojen verkkosivujen päivitys on päätynyt. Uudet sivut ja niillä oleva Rotaryn tietopankki korvaavat vanhat sivut. Vanhojen sivujen ylläpito on irtisanottu ja se päättyy maaliskuussa 2020. Sen jälkeen ei vanhoja sivuja ole enää verkossa.

Laitan tähän vielä säätiökomitean tammikuun lehdessä olleita asioita: Apurahan haku. Piiriapurahaa 2020-2021 tulee hakea 15.4.2020 mennessä. Hakemukset osoitetaan sähköisesti apurahakoordinaattorillemme Markku Jokelalle jokelama@gmail.com. Tarkemmat hakuohjeet löytyvät piirin verkkosivuilta.

PETS. Piirin presidenttien ja sihteerien koulutustilaisuus järjestetään Kuopion Scandic-hotellissa **21-22.3.2020**. Tilaisuudessa on puheenvuoro myös säätiöasioista. Jos et päässyt syksyn seminaariin, paikkausmahdollisuus on PETSissä.

Piirikonferenssi 2020 on 16.-17.5.2020 Hotelli Kolilla, Luontokeskus Ukossa ja Kolin kansallispuistossa.

Kesäiset poutapilvet Pielisen yllä. Kolin kansallispuisto, Likolahti 1.7.2000. Kuva: Kauko Salo.

T: Kauko

DG

kaukojsalo2@gmail.com

puh. 045-6666131

**ROTARY YHDISTÄÄ MAAILMAN – ROTARY FÖRENAR VÄRLDEN – ROTARY
CONNECTS THE WORLD.**

